

[Bůh pravdy a pravda boží]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2000](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2000](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 19. 9. 2000
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 19. 9. 2000

[Bůh pravdy a pravda boží]

V Pavlově listu k Římanům 1,18 lze pochopit jako paralelu myšlenky „vítězící pravdy“ z 3. Ezdráše. Ovšem zatímco v oné známé 3. a 4. kapitole je pravý Bůh charakterizován jako „Bůh pravdy“, Pavel tradičně obrací onen vztah a z Boha činí garanta vlastní pravdy (Pavel mluví o „pravdě boží“). Pravda pak nevítězí vlastní mocí, tím, že „je nejmocnější“, jak je tomu u Ezdráše v těch vložených místech, nýbrž hněv boží se podle Pavla zjevuje (z nebe) proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí. Jedna významná podoba takové bezbožnosti a nepravosti spočívá podle Pavla v tom, že lidé zadržují pravdu boží v nepravosti. Pravda je tak relativizována v tom smyslu, že je zcela závislá na Bohu – proto se o ní mluví jako o pravdě boží. Pravda ovšem je „relativní“, ale v jiném, obráceném smyslu, totiž že se sama (aktivně) vztahuje ke všemu, aby ukázala ve své světle pravost (jaká by „měla být“ a eventuálně jaká i částečně „jest“) i nepravost (jaká často až převážně „jest“). Jediná pravda je ve smyslu Ezdráše 4 naprosto pravdivá, pravá ryzím způsobem, zcela prostá jakékoli nepravosti. Naproti tomu vše je vždy více nebo méně nepravé (víno, vládci, ženy). A jsou také nepraví bohové – odtud nutnost si mezi nimi vybrat, tj. vybrat toho „pravého“. Aktivní vztahování (vždy aktuální, situační) pravdy ke všemu je nejen kriticky posuzující, ale všemu byť zčásti pravému pozitivně nakloněné. Pravda je zaměřena ke všemu a je nakloněna všemu dobrému a pravému, i když to téměř zaniká uprostřed záplavy nepravosti. – Zajímavé ovšem je i to, že o něco dále (2,2) Pavel mluví o „soudu božím podle pravdy“, což by opět naznačovalo, že Bůh sám se pravdou (svou pravdou?) řídí a spravuje. Takových rozporů a napětí je i jinde víc a řešení se obvykle rýsuje v tom, že pravda se s Bohem identifikována: Bůh je pravda, a proto v něm nic není a ani nemůže být proti pravdě. To však lze prostě obrátit a říci, že pravda je tím jediným pravým Bohem.

(Praha, 000919-1.)